

23.1.2

3b (דוד בישול אסרה תורה) → 4b (שלשה מגל) →

1. כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמר וגנב מבית האיש אם ימצא הגנב ישלם שנים: אם לא ימצא הגנב ונקרב בעל הבית אל האלהים אם לא שלח ידו במלאכת רעהו: על כל דבר פשע על שור על חמור על שיה על שלמה על כל אבדה אשר יאמר פי הוא זה עד האלהים: בא דבר שניהם אשר ירשיעו אלהים ישלם שנים לרעהו: שמות כג: ו-ח

2. לא תהיה אחרי רבים לרעהו ולא תענה על רב לנטת אחרי רבים להטות: שמות כג, ב

3. וסמכו זקני העדה את ידיהם על ראש הפר לפני ה' ושחט את הפר לפני ה': ויקרא ד, טו

4. ויאמר ה' אל משה אסף לי שבועים איש מזקני ישראל אשר ידעת כי הם זקני העם ושטריו ולקחת אתם אל אהל מועד והתייצבו שם עמך: במדבר יא, טז

5. ופשטו העדה בין המכה ובין גאל הדם על המשפטים האלה: והצילו העדה את הרצח מיד גאל הדם במדבר לה, כד-כה

6. ואם נקבה תלד וטמאה שבועים כנדתה וששים יום וששית ימים תשב על דמי טהרה: ויקרא יב, ה

7. ונתן הפה מן הדם על קרנות מזבח... ומן הדם יתן על קרנות המזבח... ונתן על קרנות מזבח העלה ויקרא ד

8. בשלש תשובו שבעת ימים כל האזור ב'ישראל ושובו בשלש: למען ידעו דרתיכם כי בשלש הושבת את בני ישראל... ויקרא כג, מב

9. ועל כל נפש מת לא יבא לאביו ולאמו לא יטמא: ויקרא כא, יא

10. ראשית בכורי אדמתך תביא בית ה' אלהיך לא תבשל גדי בחלב ויקרא כג, יט

11. ... ולטוטפת בין עיניך שמות יג, טז והיו לטוטפת בין עיניך: דברים ו, ח

12. שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך אל פני האדן ה': שמות כג, יז

I Source for 3 אלהים – v. 1 (3 mentions of 3)

- a ר' יאשיה – all 3 mentions needed
- b first one needed for essential statement - #2-3 mean “2” and we need odd number – 3
  - i Dispute: תחילת דורשין
    - 1 Rejection: all agree that we don't count first instance of repeated phrase
  - ii Dispute: whether the first occasion of אלהים is to be expected (ר' יונתן) or is unusual (should say שופט – ר"י)
    - 1 Challenge: doesn't ר' יאשיה require a built-in odd number as per v. 2? (→ can have majority)
    - 2 Answer: he relies on יהודה ר' approach to הגדול (70 – even)
      - (a) Challenge: we only know יהודה ר' approach as applied to הגדול; does he apply to smaller ב"ד?
      - (b) Proof: יהודה ר' approach to ערפת עגלה and סמיכת זקנים (5) is buttressed by need for odd number
        - (i) Rather: ר' יאשיה takes יהודה ר' approach one step further –
        - (ii) And: he uses v. 2 (לנטות) to apply to דיני נפשות, but ד"מ require no majority
          - 1. Challenge: ruling that in ד"מ, majority determines ruling
          - 2. Answer: he infers that via ק"ו from נפשות

II Analysis of רבי's unusual opinion (ברייתא)

- a ברייתא ד"מ require 3; רבי requires 5
  - i Supposed reason: that the גמ"ד should happen with 3 (i.e. at least 3 who find for the decision)
    - 1 reductio (ר' אבהו) הגדול ב"ד should require 141 (to have גמ"ד with 71) and סנהדרי קטנה - 45 (גמ"ד with 23)
    - 2 rather: v. 4 implies 70(1) at time of gathering (תחילת דין); v. 5 implies 20 (+3) at time of judging (תחילת דין)
      - (a) similarly: v. 1 implies אלהים (3) at time of approach (תחילת דין)
  - ii rather: רבי's reason – ירשיעון implies 2 (plural) + earlier אלהים = 4; can't be even → 5
    - 1 רבנן (who say 3): read ירשיעון as it is written – singular ('tho vocalized as plural)

III Discussion of אם למקרא/אם למסורת

- a (meaning follows vocalization) יש אם למקרא רבי, ורבי יהודה בן רועץ, ובית שמאי, ורבי שמעון, ורבי עקיבא: ר' יוחנן
  - i רבי: as per above
  - ii ר' יהודה בן רועץ (v. 6) – in re: שבועים
  - iii requires בית שמאי for קרנות (v. 7 - x3=6; 4 for מצוה and 2 לעכב) as per vocalization of כפרה
  - iv requires 3+ walls for סוכה as per v. 8 (2x3=6; 1 for itself – 2 = 4, הל"מ reduces 4th to טפח)
  - v allows for נפשות אם, as per רביעית דם from מתיים (v. 9) if there is a טומאת אהל
- b Challenge (ר' אחא): everyone accepts אם למקרא, evidenced by v. 10 – we all read it as “milk”, not “fat”
  - i Rather: all accept אם למקרא, and each point (above) has a local explanation for the dispute (where applicable)
- c Challenge: there certainly is a dispute; ר' ישמעאל: אם למקרא – ר"ע) בתי תפילין 4 – (אם למסורת – ר"ע)
  - i Rather: disagreement exists, but only where the lettering is different; if the same (e.g. v. 10) all agree אם למקרא
  - ii Challenge: there is disagreement even where lettering is the same as per תימא בן יהודה (v. 12)
    - 1 Rather: the disagreement extends to words with common lettering;
    - 2 And: reason we all interpret v. 10 as “milk” – because the phrase לא תבשל implies דרך בישול (not with fat)